

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W GDAŃSKU**

2201-IWW.0921.43.2024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli „Terminowość wszczynania i prowadzenia egzekucji administracyjnej oraz różnorodność stosowania środków egzekucyjnych”

Jednostka kontrolowana

Urząd Skarbowy w Chojnicach
ul. Młyńska 22
89-600 Chojnice

Kierownik jednostki kontrolowanej

Joanna Gibczyńska powołana na stanowisko 1.07.2024 r.
Teresa Linda-Kamińska od 1.04.2024 r. do 30.06.2024 r.
Aleksander Ciepliński od 26.10.2022 r. do 31.03.2024 r.

Kontrolerzy

- Sylwester Żurawski – główny ekspert skarbowy – koordynator kontroli,
- Weronika Prabucka – kontroler skarbowy,

działający na podstawie upoważnienia do kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku nr 2201-IWW.0921.43.2024 z 3.10.2024 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

- rozpoczęcie czynności kontrolnych – 4.10.2024 r.
- zakończenie czynności kontrolnych – 14.11.2024 r.

Podstawa prawna prowadzenia kontroli

art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej

Wpisano do ewidencji kontroli pod poz. 2/2024

Okres objęty kontrolą: 1.01.2023 – 30.09.2024 oraz stan faktyczny w okresie wcześniejszym i późniejszym, mający bezpośredni związek z badanymi zagadnieniami.

Zakres przedmiotowy kontroli

Zakres badania obejmuje następujące zagadnienia kontroli:

1. organizację pracy urzędu skarbowego, sprawowany nadzór oraz efektywność kontroli funkcjonalnej w zakresie objętym kontrolą;
2. terminowość wszczynania egzekucji administracyjnej;
3. terminowość prowadzenia postępowania egzekucyjnego, a w szczególności przebieg procesu egzekucyjnego z okresami bezczynności w podejmowaniu kolejnych działań;
4. różnorodność stosowania środków egzekucyjnych.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Działania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chojnicach w badanym zakresie oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie powodują następstw w aspekcie finansowym, jednakże budzą zastrzeżenia w zakresie prawidłowości wykonywania zadań. Wymaga to podjęcia działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i zapobieżenia ich powstawania w przyszłości. Uchybienia występowały w sposób powtarzający się, jednakże miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie finansowym. Następstwa te wystąpiły w zakresie wykonania zadań, jednak nie są one nieodwracalne. Uzasadnienie oceny ogólnej stanowią poniższe uwagi dotyczące kontrolowanych zagadnień.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

III.1 Zagadnienie pierwsze z zakresu badania

Organizacja pracy urzędu skarbowego, sprawowany nadzór oraz efektywność kontroli funkcjonalnej w zakresie objętym kontrolą

Stan prawny

Regulacje zewnętrzne:

1. ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń;
2. ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (upea), w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń wraz z przepisami wykonawczymi.

Regulacje wewnętrzne:

1.
2. zarządzenie nr 143/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 7 listopada 2022 roku w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w Chojnicach;
3. zarządzenie nr 22/2023 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 2 marca 2023 roku w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w Chojnicach;

4. zarządzenie nr 36/2023 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 24 kwietnia 2023 roku w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w Chojnicach;

5.

6.

7.

8.

9.

Stan prawny dotyczy wszystkich zagadnień kontroli.

Opis stanu faktycznego

W okresie poddanym niniejszej kontroli, zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu Skarbowego w Chojnicach, realizacja zadań z zakresu kontroli należała do pracowników Referatu Egzekucji Administracyjnej (SEE), którym kieruje p. [REDAKTOWANO] Rieczony referat liczył, łącznie z kierownikiem 6 pracowników.¹

Bezpośredni nadzór nad realizacją zadań przez ww. komórkę sprawuje Naczelnik Urzędu Skarbowego w Chojnicach (NUS).

Organizację pracy, podział zadań pomiędzy pracowników w referacie SEE oraz strukturę rejonów i obszarów egzekucyjnych regulowały w kontrolowanym okresie następujące procedury NUS:

- [REDAKTOWANO]
- [REDAKTOWANO]

Zgodnie z tymi procedurami, w kontrolowanym okresie, na obszarze objętym właściwością miejscową Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chojnicach utworzono jeden rejon egzekucyjny. Rejon egzekucyjny obsługuje jeden zespół egzekucyjny, w skład którego wchodzi wszyscy pracownicy. W skład rejonu egzekucyjnego wchodzi jeden obszar egzekucyjny. Egzekutorom NUS przydzielił

konkretne działania z w/w zestawienia czynności. Zadania poszczególnych egzekutorów mają odzwierciedlenie w zakresach obowiązków pracowników wypełniających tę funkcję².

Kontrola funkcjonalna

Szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli funkcjonalnej w ramach sprawowanego nadzoru służbowego przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska w IAS, US woj. pomorskiego i PUCS w Gdyni określały instrukcje:

- a)
- b)
- c)

NUS nie tworzył w 2023 i 2024 odrębnych planów kontroli funkcjonalnych. Przeprowadził natomiast w w/w okresie następujące, pozaplanowe kontrole funkcjonalne:

2023

1. prawidłowość naliczenia wynagrodzeń prowizyjnych – 4.10.2024, 12.11.2023 i 6.12.2023. Nie stwierdził nieprawidłowości.
2. egzekucja z nieruchomości – 12.12.2023. Nie stwierdził nieprawidłowości.

2024

1. terminowość odbycia szkolenia „Bezpieczeństwo teleinformatyczne” (na podstawie polecenia Dyrektora IAS z 4.04.2024 r.).

Kierownik SEE w 2023 r. zaplanował następujące kontrole funkcjonalne:

1. sprawdzenie terminowości i wprowadzania tytułów podatkowych oraz czas wykonania pierwszej czynności – 1 x na ½ roku,
2. prawidłowość zamykania postępowań egzekucyjnych w systemie – 1 x na ½ roku.

W 2024 następujące:

Prowadzenie postępowań egzekucyjnych w tematach:

1. sprawdzenie terminowości wprowadzania tytułów podatkowych oraz czas wykonania pierwszej czynności (sprawne wszczynanie egzekucji podatkowych tytułów wykonawczych) – 1 x na ½ roku,
2. prawidłowość zamykania postępowań egzekucyjnych w systemie – 1 x na ½ roku,
3. kontrola zabezpieczenia dokumentów oraz informacji objętych tajemnicą skarbową na stanowisku pracy – 1 x rok,
4. bieżące sprawdzenie stanu zapoznania się pracowników z zarządzeniami, procedurami i instrukcjami w systemie – 1 x rok.

Kierownik SEE zrealizował plan kontroli funkcjonalnych za 2023 r. w całości. Nie stwierdził nieprawidłowości. Oprócz kontroli planowych przeprowadził następujące, pozaplanowe kontrole funkcjonalne:

1. 8.09.2023 – przerwy powyżej 180 dni pomiędzy czynnościami,

²

2. 17.10.2023 – rozliczenie kwot z wyciągów bankowych oraz nierozliczonych depozytów,
3. 20.10.2023 – prawidłowość wysyłania listów zwykłych, poleconych i ZPO,
4. 26.10.2023 – prawidłowość rozliczenia delegacji służbowych,
5. 7.12.2023 – zamykanie spraw w [REDACTED],
6. 16.12.2023 – fizyczne zabezpieczenie dokumentów (zasada „czystego biurka”),
7. 11.12.2023 – wykorzystywanie plików JPK w postępowaniu egzekucyjnym.³

Nieprawidłowości nie stwierdził.

W 2024 r. kierownik SEE przeprowadził cztery z sześciu zaplanowanych kontroli:

1. 04.03.2024 – fizyczne zabezpieczenie dokumentów (zasada „czystego biurka”) (poz. 24 planu),
2. 11.06.2024 – sprawdzenie terminowości wprowadzania TW oraz czas wykonania pierwszej czynności (poz. 22 planu),
3. 25.06.2024 – prawidłowość zamykania TW w systemie [REDACTED] (poz. 23 planu).
4. 17.09.2024 – j.w.

Nieprawidłowości nie stwierdził.

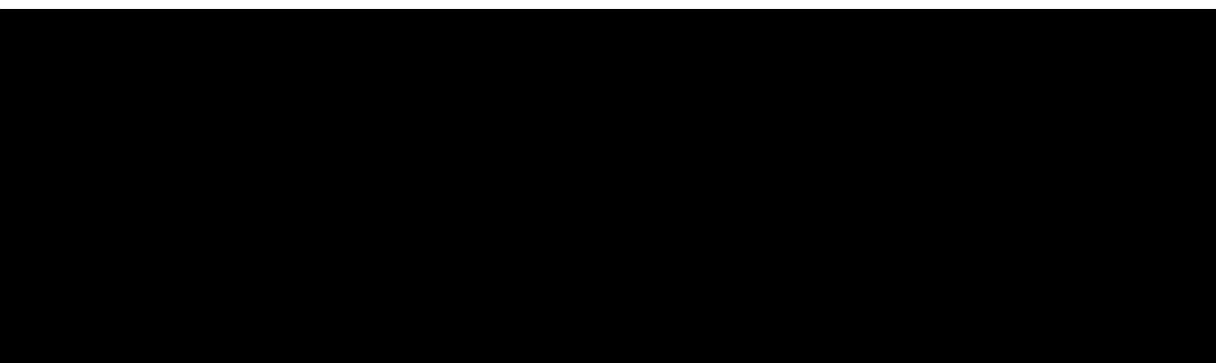
Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym powyżej zakresie, stwierdzono, że NUS nie zaplanował kontroli funkcjonalnych na 2023 i 2024 rok, czym naruszył zapisy § 6, ust. 2, 3, 6 i 7 instrukcji [REDACTED]⁴.

Kierownik SEE zaplanował kontrole funkcjonalne w 2024 roku niezgodnie z zapisami § 6 ust. 2 pkt 2 I- [REDACTED]. Niezgodność polega na tym, że kontrolę funkcjonalną zaplanowano z częstotliwością jeden raz na rok (w dwóch pozycjach planu) i raz na pół roku (również 2 pozycje planu). Zgodnie z § 6, ust. 2 pkt 2 w/w instrukcji powinna ona odbyć się z częstotliwością nie mniejszą niż raz na kwartał.⁵

Ocena częściowa

Działalność jednostki kontrolowanej w temacie organizacji pracy urzędu skarbowego i sprawowanego nadzoru w zakresie objętym kontrolą należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

III.2 Zagadnienie drugie z zakresu badania

Terminowość wszczynania egzekucji administracyjnej

Opis stanu faktycznego

Zgodnie ze [REDAKTOWANE], podjęcie czynności zmierzających do zastosowania środka egzekucyjnego powinno nastąpić w terminie umożliwiającym wszczęcie egzekucji nie później niż 60 dni od dnia wpływu tytułu wykonawczego.

Kontroli dokonano w oparciu o raport z [REDAKTOWANE] „liczba TW czynnych ogółem (bez rekwizycji), dla których istniała w okresie sprawozdawczym możliwość wszczęcia postępowania, a tego nie zrobiono lub zrobiono po upływie 60 dni od daty wpływu tytułu”, wg stanu na 31.12.2023 r. i 30.09.2024 r.

Raporty listują łącznie 14 pozycji, z czego trzy sprawy wpłynęły do organu egzekucyjnego w 2022 roku, tj. w okresie nieobjętym kontrolą, a osiem spraw dotyczy tego samego zobowiązanego (z tą samą datą wpływu tytułu wykonawczego). Kontroli dokonano w oparciu o cztery spraw egzekucyjne⁶, które wpłynęły do urzędu w 2023 i 2024 roku, na podstawie których nie wszczęto egzekucji w terminie 60 dni od ich otrzymania.

W trakcie trwania kontroli NUS złożył następujące wyjaśnienia⁷:

1. Sprawa egzekucyjna nr 1
 - data wpływu tytułu wykonawczego [REDAKTOWANE].01.2024 r.,
 - wszczęcie egzekucji nastąpiło [REDAKTOWANE].03.2024 r., po 68 dniach od otrzymania tytułu wykonawczego,
 - podczas rejestracji tytułu wykonawczego w [REDAKTOWANE] wystąpił błąd co uniemożliwiło automatyczne zarejestrowanie tytułu. W związku z powyższym tytuł wykonawczy musiał być wprowadzony ręcznie do systemu [REDAKTOWANE], brak wszczęcia wynikał z przeoczenia pracownika z uwagi na przeszkody wynikające z rejestracji tytułu.
2. Sprawa egzekucyjna nr 2
 - data wpływu kolejnego tytułu wykonawczego [REDAKTOWANE].06.2024 r.
 - brak wszczęcia egzekucji,
 - jest to kolejny tytuł wykonawczy wystawiony do egzekucji z nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego. Odpisu kolejnego tytułu wykonawczego nie doręcza się zobowiązanemu ani małżonkowi zobowiązanego. Zobowiązany [REDAKTOWANE] lipca 2024 roku złożył wniosek o rozłożenie zaległości na raty, a [REDAKTOWANE] sierpnia 2024 roku postępowanie egzekucyjne zostało zawieszone w związku z udzieleniem ulgi w spłacie zobowiązań tj. rat.

Sprawy egzekucyjne nr 3 i 4 zostały przekazane z innych organów egzekucyjnych, a kontrolowany urząd wszczął egzekucję przed upływem 60 dni od ich otrzymania. Potwierdza to historia dokumentów wygenerowana z [REDAKTOWANE] W systemie [REDAKTOWANE] data wpływu tytułu wykonawczego jest równa dacie wpływu tytułu wykonawczego do pierwotnego organu egzekucyjnego.

⁶ wykaz spraw i czynności egzekucyjnych oraz zobowiązanych objętych kontrolą stanowi załącznik do PWP

⁷ [REDAKTOWANE]

Ustalenia

W badanej próbie 4 spraw egzekucyjnych ustalono, że:

- jedną sprawę egzekucyjną wszczęto po terminie z powodu przeoczenia przez pracownika z uwagi na przeszkody wynikające z rejestracji tytułu (po 68 dniach od wpływu sprawy do organu egzekucyjnego),
- postępowanie egzekucyjne obejmujące kolejny tytuł wykonawczy zostało zawieszone w związku z rozłożeniem zaległości na raty (po 61 dniach od wpływu sprawy do organu egzekucyjnego),
- dwie sprawy egzekucyjne wszczęto w terminie.

Stwierdzono następujące uchybienia:

- wszczęcie jednej sprawy z nieuzasadnionym opóźnieniem (sprawa nr 1).

Ocena częściowa

Działalność jednostki kontrolowanej w zakresie terminowości wszczynania egzekucji administracyjnej należy ocenić **pozytywnie**.

III.3 Zagadnienie trzecie z zakresu badania

Terminowość prowadzenia postępowania egzekucyjnego, a w szczególności przebieg procesu egzekucyjnego z okresami bezczynności w podejmowaniu kolejnych działań

Opis stanu faktycznego

Zgodnie ze [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE] przebieg postępowania egzekucyjnego powinien być tak zorganizowany, by przerwy pomiędzy dokonywaniem poszczególnych czynności egzekucyjnych nie przekraczały 6 miesięcy.

Liczba TW z przerwami pomiędzy czynnościami trwającymi powyżej 180 dni w okresie od 1.01.2023 r. do 30.09.2024 r. (stan na ostatni dzień każdego miesiąca)			
1/2023	11	12/2023	0
2/2023	23	1/2024	8
3/2023	238	2/2024	8
4/2023	153	3/2024	8
5/2023	1	4/2024	8
6/2023	36	5/2024	10
7/2023	0	6/2024	11
8/2023	0	7/2024	11
9/2023	0	8/2024	32
10/2023	0	9/2024	33
11/2023	0	-	-

Do kontroli wytypowano po jednej sprawie egzekucyjnej u każdego z zobowiązanych, wymienionych w raportach za 1-9/2024 (sprawy egzekucyjne nr 5-11).

NUS wyjaśnił⁸, że są to tytuły wykonawcze przesłane do organu egzekucyjnego w związku ze zbiegiem egzekucji, w których nie można dokonywać innych czynności (jest to zbieg do środka egzekucyjnego). Powyższe potwierdzają zapisy w systemie [REDAKTOWANE]

Następnie kontrolujący dokonali analizy danych zawartych w raportach, ukazujących sprawy z czynnościami ZIWI, ZJPK, ZSUS, ZWZP, w których jest POT, POZ, PON, a brak zdarzenia OSW. Raporty te listują łącznie 22 pozycje. W 16 z nich dłużnik zajętej wierzytelności odebrał zawiadomienie o zajęciu w ostatnich dniach września lub pierwszych dniach października 2024 r. W pozostałych 6 pozycjach w październiku 2024 r. skierowano ponaglenie do dłużnika zajętej wierzytelności. Tym samym brak jest pozycji podlegających kontroli.

W zakresie egzekucji z nieruchomości i ruchomości kontroli dokonano w oparciu o:

- 11 zajęć z rejestru egzekucji z nieruchomości - sprawdzono przyczyny nieuzasadnionych przerw pomiędzy dokonywaniem kolejnych czynności w egzekucji z nieruchomości.
- 7 podmiotów z raportu sporządzonego 26.08.2024 r. z [REDAKTOWANE], ujawniającego beczynność organów egzekucyjnych po dokonanej czynności zajęcia ruchomości (ZARU).

Rejestr egzekucji z nieruchomości

W oparciu o informacje przekazane przez Ministerstwo Finansów, pismem nr [REDAKTOWANE] Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku, zobowiązał urzędy skarbowe województwa pomorskiego do prowadzenia rejestru nieruchomości od 1 marca 2023 roku. Przedmiotowy rejestr, aktualizowany co sześć miesięcy, należy przekazywać do [REDAKTOWANE] Rejestr obejmuje wszystkie sprawy z egzekucji z nieruchomości niezakończone na 1.01.2023 r.

W toku niniejszej kontroli dokonano analizy wpisów ujętych w rejestrze, w przypadku których brak jest kolejnych działań zmierzających do sprzedaży zajętych nieruchomości oraz występują znaczne przerwy pomiędzy kolejnymi czynnościami. Zgodnie ze [REDAKTOWANE], należy systematycznie i bezzwłocznie podejmować kolejne czynności egzekucyjne, zmierzające do zakończenia prowadzonych postępowań egzekucyjnych poprzez zapłatę należności bądź umorzenie tych postępowań w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, uwzględniając zasadność dokonywania tych czynności w oparciu o spodziewane efekty finansowe w stosunku do niezbędnych do poniesienia nakładów.

Skontrolowano 11 zajęć nieruchomości, dotyczących 7 zobowiązanych. Ustalono:

1. Zajęcie nr 1

Zwłoka w podjęciu kolejnej czynności od [REDAKTOWANE] 03.2023 do [REDAKTOWANE] 05.2023 (od podjęcia zawieszonego postępowania egzekucyjnego do [REDAKTOWANE]).

Wyjaśnienia NUS:⁹

Po podjęciu zawieszonego postępowania egzekucyjnego w dniu [REDAKTOWANE] kwietnia 2023 roku pracownik udał się do miejscowości [REDAKTOWANE], gdzie położona była zajęta nieruchomość, aby sprawdzić [REDAKTOWANE]

⁸ [REDAKTOWANE]

⁹ [REDAKTOWANE]

■, czy w stanie nieruchomości, od wyceny, nie zasły istotne zmiany, które wymagałyby dodatkowego opisu i oszacowania. ■
■

2. Zajęcie nr 2

- łączna kwota zaległości objęta zajęciem – 3.462.314,92 zł,
- brak wpłat do dnia rozpoczęcia kontroli.

Brak kolejnych czynności w egzekucji z nieruchomości w okresie od 8/2022 do 10/2023 (■
■
■

Wyjaśnienia NUS:

Zwłoka w wykonywaniu kolejnych czynności spowodowana była faktem, iż pracownik zajmujący się egzekucją z nieruchomości wykonywał inne czynności służbowe w tym czasie. Egzekucja z nieruchomości ma bardzo skomplikowany charakter. Kontakt z zobowiązanym jest bardzo utrudniony. Pełnomocnicy wnoszą wszelkie dostępne środki zaskarżenia (do tej pory w sądzie toczą się postępowania dot. poprzednio sprzedanych nieruchomości).

3. Zajęcia nr 3-6

- łączna kwota zaległości objęta zajęciami – 71.890,74 zł,
- aktualna wysokości przedmiotowych zaległości – 31.259,72 zł¹⁰.

Zwłoka w podejmowaniu kolejnych czynności: 6/2023 – 9/2024 (od otrzymania pisma z sądu¹¹ o wpisie ostrzeżenia o toczącej się egzekucji z nieruchomości do wydania wniosku do Wójta Gminy ■
■

Wyjaśnienia NUS:

Zobowiązani dokonywali wpłat od 6/2023 do 9/2024 w wysokości 67.612,56 zł (również na zaległości nieobjęte przedmiotowym zajęciem).

4. Zajęcie nr 7

Brak uwag.

5. Zajęcia nr 8 i 9

Brak działań w egzekucji z nieruchomości w okresie od 11/2023 do 3/2024 (pomiędzy zajęciem nieruchomości a wyznaczeniem biegłego rzeczoznawcy).

Wyjaśnienia NUS:

Od 11/2023 do 3/2024 zobowiązany dokonywał wpłat w wysokości 589.931,00 zł oraz były dokonywane inne czynności egzekucyjne tj. zajęcia nieruchomości w dniu ■, 11.2023 r. i ■, 02.2024 r.

¹⁰ na 19.11.2024 r.

¹¹ Sąd Rejonowy w ■

6. Zajęcie nr 10 i 11

- łączna kwota zaległości objęta zajęciami – 859.068,53 zł,
- aktualna wysokość przedmiotowych zaległości – 1.136.200,24 zł.

Przerwa w dokonywaniu kolejnych czynności w egzekucji z nieruchomości od stycznia 2020 do lipca 2021.

Wyjaśnienia NUS:

Zwłoka w wykonywaniu kolejnych czynności spowodowana była faktem, iż pracownik zajmujący się egzekucją z nieruchomości wykonywał inne czynności służbowe w tym czasie. Został wyznaczony termin licytacji na [REDAKTOWANO]

Raport: Zestawienie ujawniające beczynność organów egzekucyjnych po dokonanej czynności zajęcia ruchomości (ZARU)

Zgodnie z pkt. 2. 5 Standardów podjęcie czynności zmierzających do sprzedaży zajętych ruchomości – w przypadku braku wpłaty na poczet egzekwowanych należności pieniężnych objętych zajęciem lub braku efektywnego prowadzenia egzekucji z innych składników majątku zobowiązanego albo innych uzasadnionych okoliczności – powinno nastąpić nie później niż 60 dni od zajęcia ruchomości.

Kontrolujący sporządzili stosowny raport z [REDAKTOWANO] – zestawienie ujawniające beczynność organów egzekucyjnych po dokonanej czynności zajęcia ruchomości (ZARU) [REDAKTOWANO], który listuje 108 pozycji (tytułów wykonawczych objętych zajęciami ruchomości). Do kontroli wytypowano siedem podmiotów z najdłuższymi okresami beczynności.

1. Zobowiązany nr 1 - zajęcie ruchomości z [REDAKTOWANO]04.2024 i [REDAKTOWANO]01.2024 r. – 187 i 266 dni

- aktualna wysokość zaległości objętych zajęciami – 52.482,37 zł.

NUS wyjaśnił¹², że zobowiązany zawiesił działalność [REDAKTOWANO]07.2023 r. Zajęte ruchomości (samochód [REDAKTOWANO]) służą obecnie do wykonywania działalności gospodarczej przez żonę zobowiązanego. Kwota zaległości ściągnięta przez organ egzekucyjny z majątku zony wyniosła 28 481,47 zł. Zobowiązany zobowiązał się do comiesięcznych spłat zadłużenia. W październiku wpłacił 1000,- zł.

2. Zobowiązany nr 2 - zajęcie ruchomości z [REDAKTOWANO]05.2022 r. - 869 dni

NUS wyjaśnił, że na zajętej ruchomości ([REDAKTOWANO]) ustanowione zostało przez prokuratora zabezpieczenie ([REDAKTOWANO]) w związku z toczącym się postępowaniem. Skutkuje to tym, że nie ma możliwości sprzedaży zajętych ruchomości. Maszyny na których ustanowiono zajęcie pozostają w depozycie sądowym. Sąd nie wyraził zgody na ich zwrot zobowiązanemu. Jedynie rozstrzygnięcie sporu cywilnoprawnego co do właściwości przedmiotów pozwoli na zwrot przedmiotów.¹³

3. Zobowiązany nr 3 - zajęcie ruchomości z [REDAKTOWANO]03.2024 r. - 218 dni

NUS [REDAKTOWANO]03.2024 r. zajął ruchomość [REDAKTOWANO]. Przed zajęciem zobowiązany [REDAKTOWANO], i [REDAKTOWANO] lutego, [REDAKTOWANO] marca dokonał wpłat na łączną kwotę 39 718,23 zł. Wpłaty zostały zarachowane na

¹² [REDAKTOWANO]

¹³ [REDAKTOWANO]

koszty egzekucyjne i podatkowe tytuły wykonawcze wystawione przez NUS oraz innego naczelnika urzędu skarbowego. Zobowiązany systematycznie dokonuje wpłat, przez co zaległości wynoszą obecnie ok. 8 500,- zł. Zajęta ruchomość służy do wykonywania działalności gospodarczej.

4. Zobowiązany nr 4 - zajęcie ruchomości z [REDAKTED].03.2023 r. – 561 dni

- aktualna wysokość zaległości objętych zajęciami – 3.981,33 zł,
- w okresie bezczynności organu egzekucyjnego, na zaległości objęte zajęciem od zobowiązanego pobrano gotówkę w urzędzie w wysokości 330,81 zł oraz uzyskano kwotę 3.441,00 z zajęcia rachunku bankowego.

Zgodnie z oświadczeniem NUS przedmiotem zajęcia jest [REDAKTED]. Pracownik organu egzekucyjnego kilkakrotnie kontaktował się telefonicznie z zobowiązanym w sprawie wydania ruchomości. Zobowiązany tłumaczył, że samochód stanowi jedyny środek transportu, który jest mu niezbędny do codziennych czynności (dojazdy, dowóz dzieci do szkoły). Samochód wyceniono wstępnie na 15 000,- zł. Do spłaty pozostało ok. 8 000,- zł. NUS wyjaśnił, że jeżeli zobowiązany nie będzie dokonywał wpłat, zostanie wyznaczony termin pierwszej licytacji ruchomości.

5. Zobowiązany nr 5 - zajęcie ruchomości z [REDAKTED].03.2023 r. – 561 dni

Przedmiotem zajęcia z [REDAKTED].03.2023 r. jest samochód osobowy o wartości ok. 3 000,- zł. Zaległość na poczet której dokonano zajęcia wynosi 5 200,- zł. (opłata za brak obowiązkowego ubezpieczenia OC, naliczana przez [REDAKTED]). Wielokrotnie podejmowano próby kontaktu z zobowiązanym w celu wydania zajętej ruchomości (wezwania pisemne, telefoniczne oraz czynności w terenie – [REDAKTED]08.2023 r.). Okazały się nieskuteczne. NUS rozważa skierowanie sprawy do prokuratury z zarzutem z art. 300 kodeksu karnego¹⁴.

6. Zobowiązany nr 6 - zajęcie ruchomości z [REDAKTED]11.2023 r. i [REDAKTED]03.2023 r. – 328 i 572 dni

NUS wyjaśnił, że postępowanie egzekucyjne było zawieszone z uwagi na udzieloną ulgę w spłacie w postaci układu ratalnego.¹⁵ [REDAKTED] września 2024 roku NUS wydał postanowienie o wznowieniu postępowania egzekucyjnego.¹⁶ Jeżeli zobowiązany nie będzie dokonywał wpłat, zostanie wyznaczony termin I licytacji.

7. Zobowiązany nr 7 - zajęcie ruchomości z [REDAKTED]05.2024 r. – 147 dni

Z wyjaśnień NUS: po zajęciu ruchomości okazało się, że w spółce został wyznaczony likwidator, który nie wystąpił do tej pory do wierzycieli o wykaz zaległości. Po uzgodnieniu z likwidatorem zostanie wyznaczony termin opisu i oszacowania zajętych ruchomości. Zgodnie z wyrokiem SO [REDAKTED] z [REDAKTED] grudnia 2023 r. [REDAKTED], spółka została rozwiązana i został ustanowiony likwidator w osobie r. pr. [REDAKTED]. Spółka do dzisiaj nie opublikowała ogłoszenia likwidacji spółki z o.o. w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Pracownik SEW ustalił po

¹⁴ Kto, w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu lub innego organu państwowego, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku zajęte lub zagrożone zajęciem, bądź usuwa znaki zajęcia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

rozmowie z likwidatorem, że zamierza on w ciągu najbliższych tygodni ogłosić rozwiązanie spółki i otworzyć likwidację oraz wezwać wierzycieli do zgłoszenia wierzytelności.¹⁷

Ustalenia

Egzekucja z nieruchomości

W badanej próbie 11 zajęć nieruchomości w 7 przypadkach (zajęcia 2-6 oraz 10-11) stwierdzono niesystematyczność w podejmowaniu działań, mających na celu efektywne zakończenie egzekucji z nieruchomości. W zajęciu nr 2 przerwa w kolejnych czynnościach w egzekucji z nieruchomości (13 miesięcy) nie została zdaniem kontrolujących wyjaśniona. Nie można przyjąć wyjaśnień NUS, twierdzących, że pracownik prowadzący sprawę wykonywał w tym czasie inne czynności. Dodać należy, że zaległość objęta zajęciem jest znaczna (3,5 mln. zł.) i nie uległa w tym czasie zmniejszeniu. W dwóch z nich (zajęcia 10 i 11) niesystematyczność wystąpiła w okresie nieobjętym kontrolą. Natomiast w sprawach objętych czterema zajęciami nr 3-6 wysokość zaległości, w czasie przerwy w działaniach organu, zmniejszyła się o połowę.

Zwłoka w podejmowaniu kolejnych czynności mających na celu sprzedaż zajętej nieruchomości spowodowana była:

- wpłatami dokonywanymi przez zobowiązanych,
- stosowaniem innych środków egzekucyjnych (zajęcia ruchomości),
- wykonywaniem innych czynności służbowych przez pracownika.

Rozważając wszczęcie egzekucji z nieruchomości, organ egzekucyjny powinien każdorazowo (z wyjątkiem, sytuacji, gdy wierzyciel obcy jednoznacznie wnioskuję o wszczęcie egzekucji z nieruchomości) przeanalizować zasadność i celowość zastosowania tego środka egzekucyjnego, uwzględniając m. in. kwotę dochodzonych zaległości, wysokość kosztów egzekucyjnych, szacowaną wartość nieruchomości (np. w oparciu o [REDAKTOWANO]), obciążenia hipoteczne, potencjalną możliwość zbycia nieruchomości. Należy jednak zauważyć, że zajęcia nieruchomości w pośredni sposób prowadziły do wykonania obowiązku przez dłużnika.

Egzekucja z ruchomości

W badanej próbie, w czterech przypadkach stwierdzono nieuzasadnioną beczynność w egzekucji z ruchomości trwającą:

- 187 i 266 dni (zobowiązany nr 1),
- 218 dni (zobowiązany nr 3),
- 561 dni (zobowiązany nr 4).

W w/w przypadkach zajęte ruchomości służą do wykonywania działalności gospodarczej, ew. do sprawowania codziennych czynności życiowych (dojazd do pracy, dzieci do szkół etc.).

- 561 dni (zobowiązany nr 5) – niemożność kontaktu z zobowiązanym, brak możliwości odebrania ruchomości. Zwłoka w skierowaniu wniosku o możliwość popełnienia przestępstwa z art. 300 kk.

¹⁷ Notatka służbowa z 24 października 2024 r. sporządzona przez kierownika [REDAKTOWANO].

Ocena cząstkowa

Działalność Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chojnicach w zakresie terminowości prowadzenia postępowania egzekucyjnego, a w szczególności przebiegu procesu egzekucyjnego z okresami bezczynności w podejmowaniu kolejnych działań należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności w procesie egzekucji z nieruchomości w części dotyczyły okresu niepodlegającego kontroli.

III.4 Zagadnienie czwarte z zakresu badania Różnorodność stosowania środków egzekucyjnych

Opis stanu faktycznego

Do kontroli wytypowano 10 spraw egzekucyjnych z raportu z [REDAKTOWANE] Nowy majątek podmiotów oraz 6 zobowiązanych z wykazu największych dłużników (raport z [REDAKTOWANE]).

Raport Nowy majątek podmiotów

Analiza spraw egzekucyjnych z raportu Nowy majątek podmiotów, w których zobowiązani otrzymali PIT-11 lub PIT-11A za 2023 rok, a nie dokonano zajęcia wynagrodzenia za pracę lub zajęcia świadczenia z ubezpieczenia społecznego:

Nr sprawy	Data wpływu tytułu wykonawczego	Data dokonania ostatniego zajęcia	Data wpływu ostatniej wpłaty na zaległości objęte TW
12	[REDAKTOWANE] 12.2022 r.	[REDAKTOWANE] 01.2023 r. ZRBA	BRAK
13	[REDAKTOWANE] 07.2023 r.	[REDAKTOWANE] 08.2023 r. ZRBA	1.401,02 zł w 2024 r.
14	[REDAKTOWANE] 05.2024 r.	[REDAKTOWANE] 05.2024 r. ZRBA	BRAK
15	[REDAKTOWANE] 08.2023 r.	[REDAKTOWANE] 08.2023 r. ZARU	BRAK
16	[REDAKTOWANE] 04.2024 r.	[REDAKTOWANE] 05.2024 r. ZRBA	BRAK
17	[REDAKTOWANE] 04.2024 r.	[REDAKTOWANE] 04.2024 r. ZRBA	BRAK
18	[REDAKTOWANE] 06.2024 r.	[REDAKTOWANE] 06.2024 r. ZRBA	BRAK
19	[REDAKTOWANE] 10.2023 r.	[REDAKTOWANE] 10.2023 r. ZRBA	12/2023
20	[REDAKTOWANE] 04.2024 r.	[REDAKTOWANE] 05.2024 r. ZRBA	BRAK
21	[REDAKTOWANE] 03.2024 r.	[REDAKTOWANE] 03.2024 r. ZRBA	BRAK

W wyjaśnieniach¹⁸ NUS wskazał:

1. Sprawa egzekucyjna nr 13 – comiesięczne wpłaty realizowane przez bank.
2. Sprawa egzekucyjna nr 15 – sprawa dot. zarządzenia zabezpieczenia – zabezpieczenie na nieruchomości. Dodatkowo NUS wskazał¹⁹, że organ egzekucyjny [REDAKTOWANE] 08.2023 r. dokonał zajęcia ruchomości oraz zajęcia rachunku bankowego w [REDAKTOWANE]. W tym samym dniu zobowiązany

¹⁸ [REDAKTOWANE]

¹⁹ [REDAKTOWANE]

złożył wniosek o zmianę sposobu zabezpieczenia poprzez uchylenie zajęcia rachunku bankowego i dokonanie zabezpieczenia na nieruchomości.

Następnie [REDACTED] 08.2023 r. dokonano wpisów zabezpieczających w księdze wieczystej nieruchomości położonej w [REDACTED] oraz nieruchomości położonej w [REDACTED].

Postanowieniem [REDACTED] dokonano zmiany sposobu zabezpieczenia.

[REDACTED] 09.2023 r. zobowiązany zwrócił się z wnioskiem o zmianę sposobu zabezpieczenia poprzez utrzymanie hipoteki w [REDACTED], uchylenie hipoteki w [REDACTED] oraz uchylenie zajęcia nieruchomości [REDACTED].

[REDACTED] uchyłono zabezpieczenie na w/w nieruchomości, natomiast utrzymano wpisy na nieruchomościach [REDACTED] i [REDACTED] z uwagi na fakt, iż zabezpieczenie ustanowione na hipotekach pokryje zaległości wynikające z zarządzenia zabezpieczenia.

W związku z dokonanym zabezpieczeniem na nieruchomości NUS nie dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę.

Dokonując wpisu na nieruchomości [REDACTED] nie pozyskał informacji o aktualnej wysokości wpisanej hipoteki. Operat szacunkowy nieruchomości w [REDACTED] określa jej wartość na 78 700 000 zł.²⁰ W związku z powyższym dokonane zabezpieczenie na nieruchomości jest wystarczające i na dzień dzisiejszy nie ma potrzeby dokonywania innych czynności zabezpieczających.

Kontrolujący ustalili co następuje:

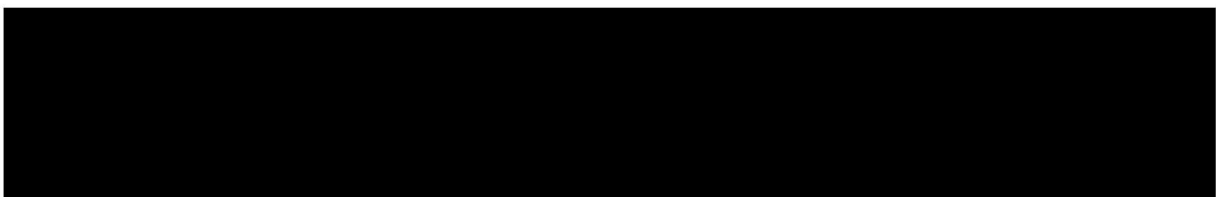
Zgodnie z treścią księgi wieczystej [REDACTED] stan na dzień [REDACTED] 11.2024 r., w Dziale IV (hipoteka) wpisano²¹:

- hipotekę umowną w wys. [REDACTED],
- hipotekę przymusową w wys. [REDACTED] w [REDACTED].

Wartość szacunkowa nieruchomości zabezpiecza wierzytelność objętą zabezpieczeniem.

Nieruchomość objęta [REDACTED] stanowi zabudowaną działkę o pow. [REDACTED] poł. w [REDACTED]. Zgodnie z treścią w/w KW, w Dziale III NUS wpisał hipotekę przymusową do wartości 3 000 000,- zł.²²

3. Sprawa egzekucyjna nr 18 – wynagrodzenie zajęte w innych tytułach wykonawczych – odp. pracodawcy: wysokość wynagrodzenia od października 2023 wynosi 300 zł brutto miesięcznie - kwota wolna od potrąceń.

4. Sprawa egzekucyjna nr 19 – egzekucja prowadzona z innych skutecznych środków tj. ZRBA, ZIWI, ZJPK oraz pobrania gotówki, łącznie w 2024 roku wyegzekwowano 57 113,15 zł.
5. W sześciu sprawach egzekucyjnych nr 12, 14, 16, 17, 20 i 21 zajęcia wynagrodzenia za pracę dokonano ■■■ 10.2024 r., ■■■ 10.2024 r. i ■■■ 11.2024 r., tj. w trakcie trwania kontroli.

Wykaz największych dłużników

Analiza nieruchomości oraz majątku ruchomego zobowiązanych wytypowanych na podstawie Wykazu największych dłużników przedstawia się następująco:

1. Zobowiązany nr 8
 - według danych z ■■■ nie posiada pojazdów,
 - według danych z ■■■ nie posiada nieruchomości,
 - notatka służbowa z ■■■ 09.2023 r. potwierdzająca powyższe oraz informująca o sprawdzeniu majątku zobowiązanego także w innych programach: JPK - brak, rachunki bankowe - zajęte.
2. Zobowiązany nr 9
 - według wykazu majątku sporządzonego przez zobowiązanego ■■■ 04.2023 r. nie posiada pojazdów,
 - posiada natomiast nieruchomość, którą inny organ egzekucyjny zajął ■■■ 07.2024 r. ■■■ 12.2023 r. organ egzekucyjny skierował informację do Referatu ■■■ o posiadaniu przez zobowiązanego przedmiotowej nieruchomości i rozważeniu wystawienia tytułów wykonawczych w celu prowadzenia egzekucji z nieruchomości).
3. Zobowiązany nr 10
 - według wykazu majątku sporządzonego przez zobowiązanego ■■■ 07.2021 r. jest współwłaścicielem sześciu pojazdów,
 - dwa raporty poborcy skarbowego:
 - z ■■■ 02.2023 r. – w miejscu zamieszkania zobowiązanego i w jego okolicy nie znajdują się żadne pojazdy należące do zobowiązanego; nie ustalono miejsca przechowywania ruchomości,
 - z ■■■ 02.2023 r. – kontakt telefoniczny ze zobowiązanym, który pracuje w delegacji i nie przebywa pod adresem zamieszkania, ponadto zobowiązany poinformował, że ruchomości, których jest współwłaścicielem są niesprawne i rozebrane na części,
 - ■■■ 03.2024 r. NUS w Chojnicach złożył wniosek o wpis hipoteki przymusowej w KW na nieruchomości należące do zobowiązanego.
4. Zobowiązany nr 11
 - według danych z ■■■ jest właścicielem dwóch pojazdów – samochodu ciężarowego oraz przyczepy ciężarowej,
 - ■■■ 02.2023 r. organ egzekucyjny dokonał zajęcia samochodu ciężarowego,
 - według danych z ■■■ nie posiada nieruchomości.
5. Zobowiązany nr 12
 - według danych z ■■■ nie posiada pojazdów,

- według danych z [REDACTED] posiada we współwłasności ustawowej małżeńskiej udział w nieruchomości obciążonej hipoteką przymusową na rzecz [REDACTED] oraz jest właścicielem jednej nieruchomości,
- organ egzekucyjny [REDACTED] 02.2024 r. dokonał zajęcia nieruchomości będącej własnością zobowiązanej; egzekucję po zbiegu [REDACTED] 02.2024 r. przejął komornik sądowy.

6. Zobowiązany nr 13

- według danych w [REDACTED] oraz wykazu majątku sporządzonego przez zobowiązaną [REDACTED] 02.2023 r. nie posiada pojazdów,
- według danych z [REDACTED] nie posiada nieruchomości.

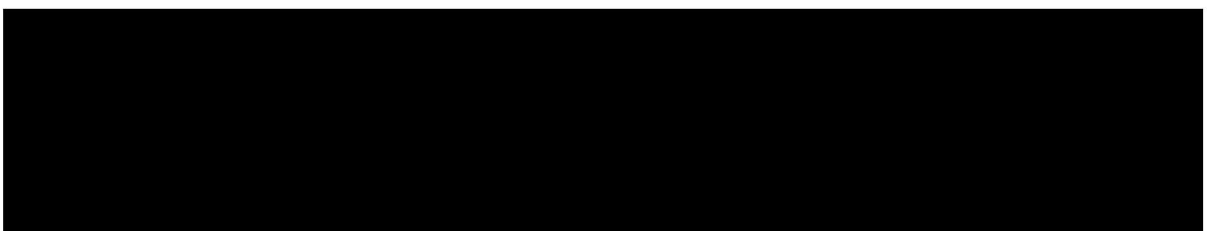
Na potwierdzenie posiadania przez zobowiązanych ww. majątku, przedstawiono wydruki z [REDACTED] i [REDACTED]²³

Ponadto dokonano sprawdzenia stosowania przez organ egzekucyjny środka egzekucyjnego w postaci zajęcia praw z instrumentów finansowych w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego służącego do obsługi takich rachunków. W tym celu pracownik US w Chojnicach wygenerował raport z [REDACTED] pt. Zestawienie zobowiązanych z otwartymi TW, którzy mają złożony PIT-8C oraz wygenerowany na tej podstawie PIT-38 za ostatnie 2 lata. Raport listuje 65 pozycji. Po przeanalizowaniu wysokości oraz źródeł dochodów wykazanych w PIT-38, nie stwierdzono występowania podmiotów podlegających kontroli, tj. wykazujących dochód podlegający egzekucji.

Ponadto [REDACTED] 02.2024 r. NUS dokonał zajęcia 40 udziałów o wartości 2000,- zł w spółce z o. o., działającej pod firmą [REDACTED]. Właścicielem udziałów był [REDACTED]²⁴ łącznie zaległości objęte zajęciem wyniosły 130.633,81 zł. Z informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2023 r. wynika, że aktywa trwałe spółki wynoszą 985 692,14 zł. Pasywa – 500 000,- zł. (kapitał zakładowy). Wynik roku – zysk – 348 453,30 zł.²⁵

Zgodnie z zeznaniem CIT-8 za 2023 spółka wygenerowała przychód w wys. 2 447 973,17 zł, przy kosztach 2 047 549, zł, to dało dochód do opodatkowania w wys. 400 423,27 zł.²⁶

NUS wyjaśnił, że obecnie nie przewiduje dalszych czynności polegających np. na wycenie udziałów. Jako przyczynę podał, że koszt wyceny może znacząco przekroczyć ich wartość. Oczekuje ewentualnych wypłat z zysku (dywidendy). Poza tym zobowiązany obecnie dokonuje wpłat na zaległości.²⁷

Ustalenia

Ustalono, że w sześciu sprawach egzekucyjnych zajęcia wynagrodzenia za pracę dokonano w trakcie trwania kontroli.

NUS wyjaśnił²⁸, że w pozostałych sprawach:

- na zaległości zaliczane są comiesięczne wpłaty realizowane przez bank,
- dokonano zabezpieczenia na nieruchomości,
- wynagrodzenie zajęto w innych tytułach wykonawczych – kwota wolna od potrąceń,
- nie dokonano zajęcia wynagrodzenia za pracę ze względu na prowadzenie egzekucji z innych skutecznych środków egzekucyjnych, tj. ZRBA, ZIWI, ZJPK oraz pobranie gotówki i wyegzekwowanie w 2024 roku kwoty 57.113,15 zł (na inne sprawy egzekucyjne).

Po przeanalizowaniu posiadanych przez wytypowanych zobowiązanych nieruchomości oraz majątku ruchomego ustalono, że majątek, który podlega egzekucji (brak przyczyn wskazujących na zasadność odstąpienia od egzekucji) został przez organ egzekucyjny zajęty (zajęcie pojazdu dot. zobowiązanego nr 11, zajęcie nieruchomości – dot. zobowiązanego nr 12) oraz dokonano wpisu hipoteki przymusowej w KW (dot. zobowiązanego nr 10).

Ponadto organ egzekucyjny stosował środek egzekucyjny w postaci zajęcia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- niezastosowanie środka egzekucyjnego w postaci zajęcia wynagrodzenia za pracę (w siedmiu sprawach egzekucyjnych nr 12, 14, 16, 17, 19-21) – 7 na 10 badanych spraw.

Ocena częściowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Chojnicach w zakresie różnorodności stosowania środków egzekucyjnych należy ocenić **pozytywnie z uchybieniami**.

IV. Pozostałe informacje

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku poleca:

1. sporządzać plan kontroli funkcjonalnej zgodnie z obowiązującą instrukcją;
2. skrócić do uzasadnionego minimum przerwy w podejmowaniu kolejnych czynności w procesie egzekucji z nieruchomości oraz ruchomości;
3. stosować różnorodność środków egzekucyjnych, wykorzystując dane z raportu „Nowy majątek podmiotów” [REDAKTOWANE] oraz innych dostępnych raportów.

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli, proszę o przedłożenie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania zaleceń,

²⁸ [REDAKTOWANE]

wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Informacje w powyższym zakresie powinny wskazywać konkretne działania i sposób ich realizacji.

Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zobowiązuję do przekazania do kierownika komórki ds. kontroli tut. Izby Administracji Skarbowej informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych w terminie 9 miesięcy licząc od daty sporządzenia przez jednostkę kontrolowaną informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w formie elektronicznej, przesłane do kierownika jednostki kontrolowanej za pośrednictwem [REDACTED].

Gdańsk, 5 grudnia 2024 roku

Z wyrazami szacunku

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Gdańsku

Czesław Kalinowski
/kwalifikowany podpis elektroniczny/

Załączniki:

- wykaz spraw i czynności egzekucyjnych oraz zobowiązanych objętych kontrolą